

Opinia Komitetu Regionów „Niebieski wzrost – szanse dla zrównoważonego wzrostu w sektorach morskich”

(2013/C 62/10)

KOMITET REGIONÓW

- Zwraca uwagę, że szeroko rozumiana gospodarka morska nie ogranicza się do regionów i podmiotów mających bezpośredni dostęp do mórz i oceanów, ale w sporej części dotyczy też regionów oddalonych od brzegów morskich i portów, m.in. ze względu na wytwarzanie wyposażenia dla statków, a także na działalność w dziedzinie transportu i logistyki oraz badań i rozwoju.
- Apeluje, by opracowując działania na rzecz niebieskiej gospodarki, uwzględnić i wykorzystać w ich realizacji regionalną specyfikę europejskich basenów morskich.
- Zauważa konieczność wspierania finansowego akwakultury ze środków UE. Odrzuca jednak propozycję modyfikowania genetycznego organizmów wodnych mającego na celu wygenerowanie nowych gatunków bardziej odpornych na choroby lub zanieczyszczenie środowiska.
- Zwraca uwagę na pozostałości militarne z okresu wojen światowych oraz okresu zimnej wojny, a także odpady radioaktywne wyrzucane w przeszłości do morza. Uważa, że należy na poziomie Unii Europejskiej wypracować metodologię oraz zabezpieczyć środki na bezpieczne zutylizowanie tych niebezpiecznych materiałów.
- Apeluje, aby Komitet Regionów, jako przedstawiciel władz regionalnych i lokalnych, był systematycznie zapraszany do udziału w dalszych pracach nad koncepcją niebieskiego wzrostu, w tym nad opracowaniem i wprowadzeniem strategii w zakresie basenów morskich, które uważa za istotne narzędzie wdrażania kluczowych aspektów niebieskiego wzrostu.

Sprawozdawca	Adam BANASZAK (PL/EA), radny Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Dokument źródłowy	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Niebieski wzrost – szanse dla zrównoważonego wzrostu w sektorach morskich”
	COM(2012) 494 final

Opinia Komitetu Regionów – Niebieski wzrost – szanse dla zrównoważonego wzrostu w sektorach morskich

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Podkreśla, że koncepcja niebieskiego wzrostu opiera się na założeniu, że morza, wybrzeża i oceany mogą odgrywać kluczową rolę w rozwiązywaniu wielu obecnych wyzwań, i powinna opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju i „inteligentnej specjalizacji”.

2. Zwraca uwagę, że szeroko rozumiana gospodarka morska nie ogranicza się do regionów i podmiotów mających bezpośredni dostęp do mórz i oceanów, ale w sporej części dotyczy też regionów oddalonych od brzegów morskich i portów, m.in. ze względu na wytwarzanie wyposażenia dla statków, a także na działalność w dziedzinie transportu i logistyki oraz badań i rozwoju.

3. Podkreśla wagę wzrostu niebieskiej gospodarki, dzięki której może wzrosnąć konkurencyjność UE na arenie międzynarodowej.

4. Uważa, że niebieski wzrost musi być oparty na ochronie różnorodności biologicznej i środowiska morskiego oraz jego ekosystemów, przez co wzmocnione zostaną naturalne funkcje pełnione przez zdrowe i odporne ekosystemy morskie oraz przybrzeżne.

5. Popiera bieżące i planowane na lata 2014–2020 inicjatywy UE zmierzające do wspierania działań państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych, ukierunkowane na wzrost niebieskiej gospodarki.

6. Popiera wysiłki na rzecz ustanowienia uzgodnionego systemu planowania przestrzennego obszarów morskich (PPOM) w całej Unii Europejskiej, który będzie istotnym narzędziem zrównoważenia interesów różnych sektorów niebieskiej gospodarki i pomoże zapewnić wydajne i zrównoważone wykorzystanie cennych zasobów morskich.

7. Uważa, że w Europie brakuje ujednoliconej polityki morskiej. Zauważa też, że w komunikacie nie uwzględniono niektórych obszarów gospodarki morskiej, takich jak transport morski i przemysł stoczniowy.

Niebieska energia

8. Zgadza się, że szeroko rozumiana energetyka morska wykorzystująca odnawialne źródła energii stanowi silną gałąź gospodarki zapewniającą dostęp do energii elektrycznej, która w znikomym stopniu obciąża środowisko naturalne, oraz staje się dźwignią rozwoju danego regionu.

9. Podkreśla, że ważnym instrumentem dynamizującym tę gałąź gospodarki są środki UE, finansujące tego typu inwestycje, prace badawczo-rozwojowe oraz kształcenie zasobów ludzkich.

10. Przypomina, że należy zwracać szczególną uwagę na oddziaływanie powstałych konstrukcji związanych z wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych na środowisko naturalne.

11. Zwraca uwagę, że rozwój energetyki morskiej wykorzystującej odnawialne źródła energii może stanowić pozytywny impuls dla rozwoju mniejszych portów morskich, w których możliwe będzie logistyczne zabezpieczenie potrzeb tej części gospodarki morskiej.

12. Uważa, że do dalszych dyskusji nad przyszłością energetyki morskiej wykorzystującej odnawialne źródła energii należy zaprosić przedstawicieli administracji morskich, zarządy portów oraz władze regionalne i lokalne.

13. Zauważa szczególną rolę, jaką sektor publiczny będzie musiał odgrywać we wspieraniu przyszłych inicjatyw w tej dziedzinie.

Akwakultura i rybołówstwo

14. Zauważa, że rozwój akwakultury oraz wzrost produkcji, z poszanowaniem środowiska naturalnego, równowagi ekologicznej oraz różnorodności biologicznej, będzie pozytywnie wpływać na wzrost spożycia ryb i innych organizmów wodnych. Przyczyni się to do poprawy zdrowia społeczeństwa, wzmocnienia podmiotów gospodarczo związanych z akwakulturą, zmniejszenia udziału substytutów białka rybnego oraz zwiększenia zatrudnienia w tej części niebieskiej gospodarki.

15. Zauważa konieczność wspierania finansowego akwakultury ze środków UE, co wzmocni znaczenie sektora rybołówstwa i działalności połowowej dla regionów przybrzeżnych.

16. Odrzuca propozycję modyfikowania genetycznego organizmów wodnych mającego na celu wygenerowanie nowych gatunków bardziej odpornych na choroby lub zanieczyszczenie środowiska.

17. Wspiera wymianę silników statków rybackich oraz wprowadzanie na rynek nowych efektywnych energetycznie jednostek połowowych zapewniających prowadzenie selektywnych połowów oraz poprawę bezpieczeństwa i komfortu na statkach.

18. Przypomina swoje stanowisko wyrażone w opinii w sprawie reformy wspólnej polityki rybołówstwa, uznając konieczność powołania Komitetu Doradczego ds. Akwakultury, który skupiałby przedstawicieli przemysłu wytwórczego.

19. Podkreśla rolę Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF) jako organu naukowego wspierającego działania Komisji Europejskiej na rzecz zrównoważonego zarządzania rybołówstwem.

Turystyka morska, nadmorska i rejsowa

20. Zauważa, że dla wielu mieszkańców wspólnoty europejskiej wypoczynek nad morzem w krajach Unii Europejskiej staje się coraz bardziej atrakcyjny. Ponadto zwiększeniu atrakcyjności wypoczynku nad morzem w krajach Unii Europejskiej sprzyja coraz wyższy poziom usług świadczonych w tej sferze gospodarki.

21. Popiera strategiczne podejście do infrastruktury portów morskich, przystani i szeroko rozumianego transportu oraz podkreśla rolę wspierania finansowego tych działań inwestycyjnych środkami pochodzącymi z Funduszu Spójności, Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Morskiego i Rybackiego.

22. Uważa, że inicjatywy łączące w sobie działania związane z ochroną brzegów morskich oraz z uprawianiem turystyki z poszanowaniem środowiska naturalnego powinny być wspierane i promowane w nowej perspektywie ram finansowych 2014–2020.

23. Podkreśla rolę, jaką odgrywają morskie obszary chronione w utrzymaniu i ochronie ekosystemów morskich oraz rozwoju działalności turystycznej opartej na zrównoważonym nurkowaniu, która jest strategicznym instrumentem nabywania wiedzy o środowisku morskim i podnoszenia świadomości społecznej w tym zakresie.

24. Popiera dotychczasowe zaangażowanie władz regionalnych i lokalnych we wspieranie, promowanie i popularyzowanie ochrony środowiska, inicjatyw zwiększających bazę turystyczną oraz kształcenie wysoko wykwalifikowanych kadr tego sektora gospodarki.

25. Zauważa szczególne znaczenie uczelni morskich oraz ośrodków akademickich kształcących pracowników dla sektora gospodarki morskiej legitymujących się dyplomem uczelni wyższej czy też mogących wykazać się wysokimi kwalifikacjami

zawodowymi w tej dziedzinie. Należy także wspierać działania platform współpracy uczelni kształcących kadry morskie.

Morskie zasoby mineralne

26. Zgadza się, że wzrastające zapotrzebowanie na surowce niesie za sobą potencjalny wzrost zainteresowania pozyskiwaniem ich z dna mórz i oceanów, co może poważnie wpłynąć na równowagę ekosystemów morskich, z których wiele jest zresztą bardzo słabo znanych, i wywołać niebezpieczne zjawisko degradacji obszaru oraz środowiska naturalnego i ludzkiego (osiadanie gleby, erozja, napływ wody morskiej itp.) tam, gdzie surowce wydobywane są z dna morza w pobliżu wybrzeża. W związku z tym – jak zwracał na to uwagę Komitet w swych opiniach dotyczących zrównoważonego rozwoju – należy położyć nacisk na ponowne wykorzystanie i recykling surowców, aby ograniczyć tę presję gospodarczą.

27. Uważa, że środki wspierające prace badawczo-rozwojowe, finansowanie ośrodków akademickich, badania, programy naukowe oraz stypendia mogą być motorem rozwoju tej sfery gospodarki.

28. Podkreśla wagę wspierania specjalistycznego sektora stoczniowego oraz produkcji wyposażenia statków i innych jednostek morskich (w tym wydobywczych) przyczyniających się do eksploatacji podmorskich złóż z zachowaniem wysokich norm ochrony środowiska.

29. Zwraca uwagę na kwestię, która może mieć szczególne znaczenie dla każdej z przedstawionych gałęzi rozwoju niebieskiej gospodarki, jaką są pozostałości militarne z okresu wojen światowych oraz okresu zimnej wojny, a także odpady radioaktywne wyrzucane w przeszłości do morza. Dlatego też należy na poziomie Unii Europejskiej wypracować metodologię oraz zabezpieczyć środki na bezpieczne zutylizowanie tych niebezpiecznych materiałów.

Niebieska biotechnologia

30. Zgadza się, że cała sfera biotechnologii opartej na zasobach morskich na chwilę obecną jest mało rozwinięta. Przedstawione przykłady dobrych praktyk w postaci leków opracowanych na bazie organizmów morskich dają nadzieję, że badania prowadzone w tym zakresie mogą okazać się bardzo perspektywiczne.

31. Uważa, że monitorowanie badań naukowych może przyczynić się do wdrożenia nowych, innowacyjnych technologii, które – po wprowadzeniu na skalę przemysłową – mogą w znaczący sposób rozwinąć gospodarkę.

Podsumowanie

32. Podkreśla, że rozwój niebieskiej gospodarki musi opierać się na poszanowaniu środowiska naturalnego i zasad zrównoważonego rozwoju. Jednak bardzo istotne jest również to, aby kwestie związane z ochroną środowiska naturalnego zostały uwzględnione w ramach tego rozwoju.

33. Uważa, że w kwestiach związanych z niebieskim wzrostem bardzo istotny jest rozwój niezbędnej infrastruktury, szczególnie portów morskich, przystani oraz sieci transportowych. Dlatego też należy podkreślać i traktować w strategiczny sposób każdą formę jej wspierania, a zwłaszcza programy w dziedzinie badań i rozwoju.

34. Apeluje, by opracowując działania na rzecz niebieskiej gospodarki, uwzględnić i wykorzystać w ich realizacji regionalną specyfikę europejskich basenów morskich.

35. Apeluje, aby Komitet Regionów, jako przedstawiciel władz regionalnych i lokalnych, był systematycznie zapraszany do udziału w dalszych pracach nad koncepcją niebieskiego wzrostu, w tym nad opracowaniem i wprowadzeniem strategii w zakresie basenów morskich, które uważa za istotne narzędzie wdrażania kluczowych aspektów niebieskiego wzrostu.

Bruksela, 31 stycznia 2013 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
